

Nem győzik a cukorrépa feldolgozását a cukorgyárok

A cukorrépa rekord betakarításából eredő öröm is komoly problémákat okozhat a mezőgazdasági termelők számára. Tambovskaja és Voronezsckaja megyékben a cukorfinomítók teljes kapacitással dolgoznak és már nem hajlandók cukorrépát elfogadni a gazdáktól. A Szövetségi Monopóliumelleni Szolgálat (FAS) versenyhivatal még nem lát jogsértő cselekményekre utaló jeleket a cukorgyárok lépéseiben, de elkezdte a helyzet elemzését. A válsághelyzetben a feldolgozók a termelőket hibáztatják, akik a tavalyi magas árak hatására spontán hatalmas területeket ültettek be cukorrépával, és nem kötöttek szállítási szerződéseket.

Jelena Szkrinnyik, mezőgazdasági miniszter asszony azt mondta, hogy Oroszország agráripari komplexuma ebben az évben mintegy 40 millió tonna cukorrépát termelhet és 4,5-5 millió tonna cukrot állíthat elő belőle. Megjegyezte, hogy 2011-2012-ben Oroszország akár 200 ezer tonna cukrot is exportálhat. Szkrinnyik úgy vélte, hogy az idén termett rekord cukorrépa-termés feldolgozására szükséges létesítmények és kapacitások megvannak az országban.

A gyakorlatban azonban kiderült, hogy egyes régiókban a cukorgyárok most a teljes kapacitással dolgoznak, amely – a FAS jelentése szerint – több esetben meg is haladja a tervezett kapacitásukat. Például, Tambovskaja megyében elhelyezkedő cukorgyárok kapacitása a 100-120 napos maximális terheltség esetén – ekkora a cukorrépa megengedhető tárolási határideje esetleges minőségromlás nélkül – nem haladja meg a 2,5-3 millió tonnát, míg a cukorrépa a megyében betakarítható bruttó termését mintegy 4,2-4,5 millió tonnára becsülik. Ennek eredményeképpen tagadják meg a cukorgyárok a gazdálkodókkal kötendő, a cukorrépa beszállításáról szóló szerződéskötést. Hasonló helyzet figyelhető meg a Voronezsckaja megyében és az ország számos más régióiban is, jegyzi meg a FAS. Tambovskaja megyében főleg a "Rusagro" csoport cukorgyárai koncentrálnak, míg a Voronezsckaja megyében a "Prodimeks" cégcsoportéi.

A bonyolult helyzet arra kényszerítette rá a szállítókat, hogy a cukorgyárok lépései ellen panaszokat nyújtsanak a FAS regionális igazgatóságainak. Azonban a rendelkezésre álló információkból kiindulva a monopóliumok ellenes hatóságok nem találják a cukorgyárok intézkedéseiben a törvény megsértésére utaló jeleket. Mindazonáltal, a FAS elkezdte a helyzet elemzését, hogy meggátolja a cukorrépát beszállító gazdálkodók érdekeinek megsértését.

A cukorrépa gyors feldolgozására szükséges kapacitások szinte mindenhol hiányoznak, mondta Evgenyij Ivanov, a Mezőgazdasági Piac Konjunktúrát Kutató Intézetének vezető szakértője. Az idén az időjárási viszonyok révén a cukorrépa termelésnövelési sebessége meghaladta az finomítási kapacitások bővítésének ütemeit. Ez azért történt meg, mert a mezőgazdasági termelők nem hangolták össze tevékenységüket a feldolgozó gyárakkal és a gyárok kapacitásait figyelmen kívül hagyva vetették be a termőterületeket. A tavalyi aszály által okozott magas árak következtében az idén a mezőgazdasági termelők cukorrépát rohantak vetni, és végül többlet termést kaptak.

A helyzet háttérében a "Razguljaj" cukorgyárai az idén átlagosan 110-130 napot fognak dolgozni a tavalyi 70 nappal szemben. A "Rusagro" mezőgazdasági cégcsoport gyárai a folyó év végéig szerződésekbe foglaltak szerinti cukorrépa felülieket csak a helyzethez igazolva fogják vásárolni, mondta a cégcsoport képviselője.

Az idei magas hozam arra int, hogy vizsgálják felül a befektetők az ágazatba tett beruházásokhoz való megközelítései. Például a gyárok korszerűsítésébe lehet beruházni vagy betakarított cukorrépa tárolására olyan modern technológiákat elfogadni, amelyek növelik feldolgozási időszakot. Az európai üzemek az olyan technológiáknak köszönhetően legalább 140 napig, az USA-ban viszont akár 250 napig működhetnek.

Kiss Szilárd
I.o. Tanácsos
Agrárattasé
Moszkva
Tel. +7(985)3641453
email: SzKiss@mfa.gov.hu